

Události „nepravé“ (a dějiny)

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2010](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 8. 10. 2010
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 8. 10. 2010

Události „nepravé“ (a dějiny)

Události „nepravé“ je třeba odlišovat od událostí „pravých“: zatímco pravé události jsou integrovány zevnitř (tj. z vnitřních zdrojů a iniciativy příslušného subjektu-události), nepravé události jsou integrovány zvenčí, tj. jinými subjekty-událostmi (rozumíme se pravými), tedy aktivně odjinud než z události samé. Odtud je tedy zřejmé, že žádná nepravá událost nemůže být „jako taková“ chápána jako „skutečná“ ve smyslu ontologickém, nýbrž jen ve smyslu „fenomenálním“, tj. jakožto fenomén, „jev“ (ovšem jen jev pro ten subjekt-událost, jemuž se tak „jeví“ – což zase nesmí být redukováno a ve skutečnosti hrubě chybně interpretováno jako nějaká pouhá „subjektivita“ či dokonce jen „zdání“, tj. něco neskutečného). Veškeré dějinné události je třeba řadit k událostem nepravým, ale těch je mnohem víc. Tak třeba stavění hnízda znamená aktivní uspořádávání větvíček nebo lístků, někdy peříček nebo jiného materiálu tak, aby bylo možno na později snesených vajíčkách sedět. Přitom je evidentní, že skuteční nejsou jen ti dva ptáci, kteří hnízdo staví, ale skutečné je i hnízdo na skutečné větvi, a skutečná jsou i vajíčka, které budou pak v hnízdě vysezena. Když je hnízdo vystaveno zvlášť důkladně – jak to dělají např. vlaštovky – může vydržet i několik let. To jsou nepochybné skutečnosti. A proto je skutečné i to stavění hnízda, stejně jako ysezení na vajíčkách – ale jsou to nepravé události, protože nejsou vnitřně sjednoceným děním, nýbrž jsou smysluplně „organizovány“ ptáky jakožto aktivními subjekty – ale ti jsou (a musí být) vnitřně integrováni (neboť každý subjekt je událostí, a to pravou událostí). Stavění hnízda ani sezení na vajíčkách nemůžeme sice považovat za něco dějinného, ale je to nepochybně děj, který se jednak neděje sám od sebe, ale je to výsledek aktivního vykonávání určitých činností zvenčí, a který je navíc účelný, smysluplný, můžeme pochopit nejenom jak k němu dochází, ale proč je aktivně a cíleně vykonáván. Právě proto nemůžeme tento děj vykládat jen jako tzv. samovolný přírodní proces, ale musíme mu zacílenou sličnost přiznat. (Ostatně tato smysluplnost a vhodnost k určitému cíli je někdy uznávána i jinými ptáky, kteří se na stavbě hnízda předtím vůbec nepodíleli, ale bez váhání opuštěného hnízda použijí pro svou potřebu.)

(Písek, 101008-1.)